

В ръцете си държа най-новото издание (трето на български език) на **„Архипелаг ГУЛАГ”** на руския писател Александър Солженицин, един от най-ярките дисиденти по времето на съветския режим, което тази неделя представям в електронната библиотека на desebg.com.

Духовно богатство е човек да притежава внушителния разказ на един лагерист, чието слово на свидетел е увековечило съветската лагерна система, такава, каквато е създадена от висшето ръководство на болшевиките, поддържана и контролирана от НКВД и неговите наследници от репресивния апарат на комунистическия режим в СССР.

Заради „Архипелаг ГУЛАГ” Солженицин е лишен от съветско гражданство и прогонен извън родината си по нареждане на Политбюро на ЦК на КПСС през 1974 г., месец и половина, след като произведението му е издадено в Париж през декември 1973 г.

Започнат през 1958 г. Солженицин завършва ръкописа през 1967 г., а след издаването ѝ на Запада тя се превръща в една от най-значимите книги на ХХ век.

Публикуването ѝ на Запад до голяма степен е предизвикано от факта, че в разгара на работата на Солженицин върху нея през 1965 г. ръкописът му е „арестуван” от КГБ. Самият автор посочва, че „нито веднъж цялата тази книга с всичките си части не е била сложена на една маса!”. Тогава, през 1965 г., когато съветската Държавна сигурност слага ръка върху архива на Солженицин и ръкописа, той успява да разпрати написаните части на „Архипелага” и материалите за нея в различни страни. „Страхувах

Написано от Христо Христов
Неделя, 29 Март 2015 17:06

се да рискувам, на това отгоре и с толкова много назовани имена на всякакви хора. Все си записвах, за да не забравя, къде какво да проверя, къде какво да изхвърля и с тези листчета пътувах от едно място на друго”, пише той в послеслова на книгата.

„Какво пък, тъкмо тази трескавост и недоработеност са верен признак за преследваната наша литература. Така че приемерте книгата такава, каквата е”, заключава авторът ѝ през 1967 г., когато се навършват половин век от болшевишката революция в Русия.

Освен преживяното като лагерист с 12-годишен престой в ГУЛАГ Солженицин включва в книгата си разказите, спомените и писмата на 227 души (списък с имената им той оповестява чак през 2005 г., публикуван в новото издание), с което тя на практика е най-безценната енциклопедия на съветската лагерна система (ГУЛАГ – акроним на Главное управление лагерей), създадена от съветският режим още през 30-те години на миналия век.

Великото слово на Солженицин за съветските лагери не може да бъде описано, то трябва да бъде прочетено и препрочитано, защото ни връща към подвига на онези, милионите избити или стотиците оцелели, които както самият автор пише в началото на „Архипелаг ГУЛАГ) се надяват , че „всичко това ще бъде разказано”. Неслучайно Солженицин посвещава труда си „на всички, на които не достигна живот да разкажат за това”.

Създадена в мрака на СССР, както сам големият творец, пише през 1979 г. към американското издание, „Архипелаг ГУЛАГ” свети с онази непреходна сила на духа, за да напомня на следващите поколения за престъпленията на съветския режим срещу собствените си граждани.

Новото издание на български език е базирано на руското издание от 2009 г., година след кончината на големия руски писател. То е най-пълното, тъй като Солженицин, допълва и нанася корекции по свидетелствата, които получава близо 50 години след завършването на основния ръкопис през 1967 г. Пълното издание на български език излиза в три тома с твърди корици, благодарение на фондация „Комунитас”.

Архипелаг ГУЛАГ: Великото слово на Солженицин за съветската лагерна система

Написано от Христо Христов
Неделя, 29 Март 2015 17:06

Преводачи от руски са Татяна Ваксберг и Зоя Котева. Важно е да се отбележи, че това е първото пълно издание на „Архипелаг ГУЛАГ“ на български. За сравнение първото издание от 1994 г. е около 1400 страници, а новото тритомно е над 2200 страници.

Александър Солженицин, „Архипелаг ГУЛАГ“, издава фондация „Комунитас“, 2015 г., пълно тритомно издание, 2239 страници, цена 60 лв.